

Bruxelles, 20. svibnja 2021.  
(OR. en)

8966/21

COHAFA 51  
DEVGEN 100  
ONU 50  
COVID-19 215  
COAFR 133  
MOG 44  
MAMA 85  
COASI 70  
COLAC 37  
COJUR 11  
PROCIV 61  
RELEX 455

#### ISHOD POSTUPAKA

|                  |                                                                                                                                                         |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Od:              | Glavno tajništvo Vijeća                                                                                                                                 |
| Za:              | Delegacije                                                                                                                                              |
| Br. preth. dok.: | 8725/21                                                                                                                                                 |
| Br. dok. Kom.:   | COM(2021) 110 final                                                                                                                                     |
| Predmet:         | Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela<br>– zaključci Vijeća (20. svibnja 2021.) |

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela, koji su usvojeni na 3795. sastanku Vijeća 20. svibnja 2021.

**Zaključci Vijeća  
o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću  
o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela**

1. S obzirom na sve veće humanitarne izazove diljem svijeta i u smislu financiranja i u smislu pružanja pomoći Vijeće pozdravlja pravodobnu Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o humanitarnom djelovanju EU-a. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog dosad nezabilježenih razmjera humanitarnih potreba, smanjenja humanitarnog prostora i sve većeg manjka financijskih sredstava. Pandemija bolesti COVID-19 znatno je pogoršala posljedice sukoba, klimatskih promjena, demografskih pritisaka, prisilnog raseljavanja, neuspješnog ili slabog rada vlada i sve učestalijih kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Svi ti čimbenici posebno snažno utječu na stanovništvo koje se nalazi u ranjivom položaju.
2. Vijeće ponovno potvrđuje vrijednost i važnost Europskog konsenzusa o humanitarnoj pomoći te iznova naglašava koliko je važno da se humanitarna pomoć EU-a pruža na temelju potreba i u skladu humanitarnim načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti.
3. Vijeće ističe neizostavnu koordinacijsku ulogu Ujedinjenih naroda u odgovaranju na humanitarne krize, u duhu učinkovitog multilateralizma i partnerstava. Naglašava važnost bliske suradnje s ključnim partnerima, u koju se uključuju međunarodne i lokalne humanitarne nevladine organizacije i civilno društvo, te prepoznaje važnost Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca u promicanju i pružanju principijelnog humanitarnog odgovora.

4. Vijeće ističe da je poštovanje međunarodnog humanitarnog prava preduvjet za učinkovitu i djelotvornu humanitarnu pomoć tijekom oružanih sukoba, ublažavanje patnje pogođenog stanovništva i osiguravanje njegove bolje zaštite. Vijeće stoga naglašava da je važno dosljedno stavljati poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i usklađenost s njime u središte vanjskog djelovanja EU-a, kako je navedeno u Smjernicama EU-a o promicanju usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom, kao i važnost osiguravanja zaštite civila i civilne infrastrukture, podupiranja i promicanja principijelnog humanitarnog djelovanja i zaštite humanitarnog prostora. Vijeće nadalje ističe potrebu da se osigura siguran i neometan pristup stanovništvu kojem je potrebna pomoć, kao i sigurnost humanitarnih i zdravstvenih radnika. Podupire daljnje jačanje okvira za usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom, u skladu sa Zaključcima Vijeća o humanitarnoj pomoći i međunarodnom humanitarnom pravu usvojenima u studenome 2019. Vijeće potiče pojačane napore kako bi se, kada je to primjereno, osigurala učinkovita koordinacija EU-a u pitanjima povezanim s međunarodnim humanitarnim pravom, i na unutarnjoj i na vanjskoj razini, uključujući bolje praćenje kršenja međunarodnog humanitarnog prava i osuđivanje takvih djela, koja uključuju napade na civile, humanitarne i medicinske radnike, zdravstvene objekte i škole.
5. Vijeće naglašava hitnu potrebu za povećanjem globalnih napora kako bi se znatno povećala baza resursa za humanitarno djelovanje, kao i važnost učinkovitijeg pružanja humanitarne pomoći putem dostupnih resursa. Vijeće potiče rad Komisije i država članica na osiguravanju dodatnih financijskih sredstava za humanitarnu pomoć kako bi EU zadržao vodeću ulogu među svjetskim donatorima i osigurao održiviju i uravnoteženiju raspodjelu financiranja humanitarne pomoći unutar EU-a. Vijeće poziva potencijalne i nove donatore da na principijelan način doprinesu humanitarnom sustavu koji koordinira UN. Nadalje, Vijeće poziva Komisiju i visokog predstavnika da se u dijalogu s relevantnim trećim zemljama dosljedno zalažu za podupiranje principijelnog humanitarnog djelovanja. Vijeće potiče države članice i Komisiju da pojačaju dijalog sa sustavom UN-a o utvrđivanju prioriteta u pogledu humanitarnih resursa. Vijeće nadalje pozdravlja rad država članica i Komisije na iskorištavanju dodatnog principijelnog financiranja koje osiguravaju međunarodne financijske institucije i privatni sektor, među ostalim inovativnim pristupima financiranju koji se zasnivaju na načelu „nenanošenja štete”.

6. Vijeće izražava potporu primjeni višegodišnjih i fleksibilnih mehanizama financiranja s humanitarnim partnerima. Pozdravlja predanost Komisije jačanju tih napora i naglašava važnost osiguravanja kvalitetnog financiranja, u skladu sa sporazumom „Veliki dogovor”. Vijeće potiče humanitarne organizacije da se nastave služiti inovativnim rješenjima i digitalnim alatima kako bi povećale djelotvornost i učinak svojeg odgovora. Potvrđuje potrebu za odgovornim i etičkim upravljanjem podacima u humanitarnom kontekstu s obzirom na načelo „nenanošenja štete”, među ostalim u svim slučajevima u kojima se u humanitarnoj pomoći primjenjuju digitalna rješenja.
7. Vijeće ističe potrebu za jačanjem potpore lokalnim i nacionalnim akterima, uvažavajući pritom znanje i iskustvo koje imaju kao službe koje prve dolaze u kontakt s osobama kojima je potrebna pomoć i koje reagiraju prije, tijekom i nakon kriznih situacija. Podsjeća na nužnost koordiniranih procjena potreba koje bi se oslanjale na kapacitete tih lokalnih aktera. Vijeće potiče veća ulaganja u lokalne nevladine organizacije, uključujući lokalne organizacije kojima upravljaju žene i organizacije za prava žena, te promicanje pravednih partnerskih praksi. Vijeće naglašava važnost jačanja, kad god je to primjereno, nacionalnih struktura, mreža i institucija za odgovor, koje uključuju, ali nisu ograničene na nevladine organizacije, vjerske organizacije i dobrotvorne organizacije te njihove partnere. Također ističe važnost programa lokalizacije kao sredstva za poboljšanje pristupa ljudi pravodobnim i odgovarajućim uslugama u cilju zadovoljavanja potreba stanovništva u novim, dugotrajnim i zaboravljenim krizama.

8. Vijeće izražava duboku zabrinutost zbog posljedica klimatskih promjena na humanitarno djelovanje, pozdravlja rad koji se obavlja u okviru anticipatornog humanitarnog djelovanja i poziva na njegovo proširenje. Potvrđuje potrebu za procenom i analizom rizika radi usmjeravanja humanitarnog djelovanja i sustavnog nadopunjavanja pristupa utemeljenog na potrebama. U okviru pristupa utemeljenog na povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira jačanje djelovanja i aktera u području klime i okoliša ključno je za izgradnju i jačanje otpornosti ranjivih zajednica, u skladu s novom strategijom EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama. Vijeće snažno podupire cilj Komunikacije da se u osmišljavanje i isporuku humanitarne pomoći uključi odgovor na negativne učinke klimatskih promjena i uništavanja okoliša, kao i obveza podupiranja napora koje humanitarni partneri ulažu u smanjenje svojeg ekološkog otiska.
9. Vijeće potvrđuje potrebu za dosljednijom i djelotvornijom provedbom i operacionalizacijom pristupa utemeljenog na povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira. Naglašava da različiti uključeni akteri moraju djelovati koordinirano, uz potpuno poštovanje humanitarnih načela u pružanju humanitarne pomoći te svojih mandata i ciljeva. Cilj je tog pristupa odmaknuti se od kratkoročnih intervencija i usmjeriti se prema dugoročnom razvoju, uz promicanje trajnih rješenja za otklanjanje temeljnih uzroka sukoba i dugotrajnih kriza. Vijeće potiče zajedničke analize potreba i ranjivosti te, prema potrebi, zajedničko planiranje i programiranje politika i djelovanja EU-a. Potvrđuje važnost pristupa kojim se vodi računa o sukobima kako vanjska pomoć ne bi pogoršala sukob i krizu. Program EU-a za ostvarivanje napretka u vezi s navedenom povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira mora se temeljiti na, među ostalim, iskustvu i spoznajama oglednih zemalja uključenih u pristup utemeljen na toj povezanosti, kao i širiti spomenuta iskustva i spoznaje.

10. Vijeće pozdravlja vodeću ulogu Komisije u uključivanju obrazovanja u kriznim situacijama, posebno obrazovanja djevojčica, u pristup utemeljen na povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira. Ponovno potvrđuje svoju predanost pružanju sve većih financijskih sredstava za uključivo cjeloživotno učenje te sigurno, pravedno i kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama u izvanrednim i kriznim situacijama, u skladu sa Zaključcima Vijeća o obrazovanju u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama usvojenima u studenome 2018. Vijeće ujedno pozdravlja predanost Komisije nastavku razvoja tematskih politika u područjima kao što su zdravlje, zaštita, rod, invaliditet, hrana i prehrana, uključujući prehranu u školama, smještaj, voda, sanitarne usluge i higijena, pripravnost na katastrofe i smanjenje rizika te načini pružanja pomoći. Nadalje pozdravlja uključivanje mentalnog zdravlja i psihosocijalne potpore te dobrobiti u Komunikaciju i potiče sve humanitarne aktere EU-a da te čimbenike strukturno uključuju u svoje planiranje i programiranje.
11. Vijeće ponovno potvrđuje da su ljudi u središtu humanitarnog djelovanja EU-a i naglašava svoju predanost zadovoljavanju potreba i zaštiti prava i dostojanstva osoba pogođenih sukobima i humanitarnim krizama. Pristup usmjeren na ljude podrazumijeva uzimanje u obzir posebnih skupina koje se suočavaju s povećanim rizicima, uključujući žene, djecu i mlade, starije osobe, pripadnike vjerskih i etničkih manjina, osobe s invaliditetom, prisilno raseljene osobe i izbjeglice. Vijeće naglašava potrebu za promicanjem konkretnog i aktivnog sudjelovanja pogođenih osoba u odlukama koje na njih utječu. Ponovno potvrđuje ključnu potrebu za pružanjem potpore ljudima u kontekstu prisilnog raseljavanja, bez obzira na to jesu li njegovi uzroci prirodni ili prouzročeni ljudskim djelovanjem. Vijeće ističe da međunarodna zajednica treba nastaviti otklanjati temeljne uzroke raseljavanja i baviti se potrebama interno raseljenih osoba i zajednica domaćina, nastojeći pritom pojačati zaštitu i pomoć koje pruža te olakšati pronalaženje trajnih rješenja.

12. Ponovno ističe svoju predanost zadovoljavanju potreba i zaštiti prava žena i djevojčica te promicanju rodne ravnopravnosti i poziva sve humanitarne aktere da tu perspektivu uključe u svoje intervencije, što je i u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti. Vijeće naglašava važnost zadovoljavanja potreba za zaštitom žena, muškaraca, djevojčica i dječaka te poziva Komisiju i države članice da aktivno rade na smanjenju ranjivosti i izloženosti riziku, među ostalim sprečavanjem seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, iskorištavanja i štetnih praksi, kao i ublažavanjem njihovih posljedica.
13. EU je i dalje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju, kao i ishoda konferencija posvećenih njihovu preispitivanju, a u tom kontekstu predan je i spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. S obzirom na to EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem te prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile ili nasilja. EU nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama o spolnom i reproduktivnom zdravlju i obrazovanju o njemu, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.

14. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost izbjegavanju i, ako su oni neizbježni, maksimalnom ublažavanju svih potencijalnih neželjenih negativnih učinaka mjera ograničavanja EU-a na principijelno humanitarno djelovanje. Ponovno ističe da su mjere ograničavanja EU-a u skladu sa svim obvezama na temelju međunarodnog prava, a posebno međunarodnog prava o ljudskim pravima, međunarodnoga humanitarnog prava i međunarodnog prava o izbjeglicama. Naglašava važnost potpunog pridržavanja humanitarnih načela i međunarodnoga humanitarnog prava u politici sankcija EU-a, među ostalim dosljednim uključivanjem humanitarnih iznimaka u režime mjera ograničavanja EU-a kada je to potrebno te osiguravanjem uspostave djelotvornog okvira kako bi humanitarne organizacije mogle primjenjivati takve iznimke. Vijeće prepoznaje potrebu za pružanjem daljnje praktične potpore i/ili smjernica humanitarnim organizacijama u vezi s njihovim pravima i odgovornostima u okviru različitih režima sankcija EU-a te za nastavkom promicanja dijaloga među svim stranama uključenima u humanitarnu pomoć. Vijeće će kad god je to primjereno razmotriti uključivanje ozbiljnih povreda međunarodnoga humanitarnog prava kao temelja za uvrštavanje na popis u okviru režima sankcija EU-a, istodobno osiguravajući da se izbjegnu svi potencijalni negativni učinci na humanitarne aktivnosti.
15. Potiče EU i države članice da pojačaju suradnju i koordinaciju na temelju pristupa „Tima Europa” kako bi se osigurali zajednički i dosljedni ishodi i veći učinak, čime bi se zajamčilo da EU zadrži ulogu vodećeg partnera. U tom smislu Vijeće pozdravlja prijedlog za razvoj europskog kapaciteta za humanitarni odgovor kako bi se povećao doprinos EU-a otklanjanju nedostataka humanitarnog odgovora na temelju potreba, čime bi se omogućilo brzo pružanje humanitarne pomoći, uz potpunu koordinaciju i bez preklapanja, putem postojećih mehanizama. Potiče Komisiju da se savjetuje s državama članicama s ciljem njegove uspostave i osigura dijalog s UN-om i relevantnim humanitarnim partnerima.
16. Vijeće podupire angažman EU-a i njegovu ključnu ulogu u humanitarnoj pomoći te kontinuirani dijalog s državama članicama i humanitarnim partnerima. Pozdravlja namjeru Komisije da organizira Europski humanitarni forum radi promicanja strateške rasprave na visokoj razini o humanitarnim pitanjima te trajnog dijaloga s ključnim partnerima u sustavu UN-a, međunarodnim organizacijama, Međunarodnim pokretom Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, civilnim društvom i drugim donatorima.